

Összefoglaló

Nyíradony Város Önkormányzatának Jegyzője - mint önkormányzati adóhatóság - által hozott határozatok jogszerűsége tárgyában folytatott céllenőrzés során tett megállapításokról

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal a Pénzügyminisztérium 2023. évi Országos Hatósági Ellenőrzési Terve alapján céllenőrzés keretében tekintette át Nyíradony Város Önkormányzatának Jegyzője - mint elsőfokú önkormányzati adóhatóság - által hozott határozatok jogszerűségét.

A vizsgálatot a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztálya Hatósági, Felügyeleti és Oktatási Osztályának munkatársa, Agócsné dr. Kovács Margit iratbekérés és adatbekérés útján végezte.

Az ellenőrzés tárgya: az önkormányzati adóhatóság által hozott adóhatósági határozatok jogszerűségének ellenőrzése volt.

Az ellenőrzés célja: annak feltárása, hogy az önkormányzati adóhatóság adóigazgatási eljárása keretében hozott határozatai

- jogszerű döntéseket tartalmaznak-e, valamint;
- megfelelnek-e a határozatokra irányadó formai és tartalmi követelményeknek.

Az ellenőrzés hatóköre: önkormányzatonként legalább 10 darab, véletlenszerűen kiválasztott adóhatósági határozat jogszerűségének az ellenőrzése.

Az ellenőrizendő időszak: 2022. január 1.- 2023. március 1.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényben (a továbbiakban: Htv.) meghatározott helyi adónemek közül Nyíradony Város Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 29/2019. (XI. 29.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) értelmében az építményadó, telekadó, magánszemély kommunális adója, idegenforgalmi adó és helyi iparüzési adó tartozik a hatályos adónemek körébe.

Építményadó kötelezettség terheli az Ör. 3. § (1) bekezdése értelmében az önkormányzat illetékességi területén lévő lakás és nem lakás céljára szolgáló épületet/épületrészt. Az Ör. 3. § (6) bekezdése mentességet állapít meg az önkormányzat közigazgatási területén lévő, magánszemély tulajdonában álló, illetőleg általa bérelt építmény vagy építményrész tekintetében, amely nem üzleti célt szolgál; ha azt lakásként hasznosítják; és amely után a tulajdonost, illetőleg a bérlőt magánszemély kommunális adója fizetési kötelezettség terheli. Az adó alapja az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete. Az adó mértéke az Ör. 4. §-ban meghatározott övezeti besorolás szerint övezetenként változó mértékű: az I. számú övezetben 650 Ft/m², a II. számú övezetben 550 Ft/m², a III. számú övezetben 320 Ft/m², a IV. számú övezetben 0 Ft/m². Nyíradony város területének övezeti besorolását az Ör. 1. számú melléklete tartalmazza. Az adófizetésre kötelezett adóalanyok száma 80 fő, az adótárgyak szám 184 darab.

Telekadó kötelezettség alá esik az Ör. 5. § (1) bekezdése értelmében az önkormányzat illetékességi területén lévő telek, az adó alapja a telek m²-ben számított területe. Az adó mértéke az Ör. 1. számú mellékletében meghatározott övezeti besorolás alapul vételével: az I. és a II. övezetben lévő telek esetében 2.000 m²-ig 3 Ft/m², 2.000 m² felett 2 Ft/m²; a III. övezetben lévő telek esetén 2.000 m²-ig 2 Ft/m², 2.000 m² felett 1 Ft/m²; a Szakolykertben és a Nyestekertben található telek után 0 Ft/m². Az Ör. 5. § (5) bekezdése értelmében mentes a telekadó alól az önkormányzat közigazgatási területén, magánszemély tulajdonában lévő telek 1.500 m²-t meg nem haladó része, ha azt vállalkozási célra használják és ezért az adóalanyt építményadó fizetési kötelezettség terheli; valamint ha az adóalany ugyanazon az ingatlanon lévő lakóépület után magánszemély kommunális adóját fizeti. Az adófizetésre kötelezett adóalanyok száma 1096 fő, az adótárgyak száma 1096 darab.

Magánszemély kommunális adókötelezettsége szempontjából adótárgynak és egyben adóalapnak minősül az Ör. 6. § (1) bekezdése értelmében az önkormányzat illetékességi területén lévő lakás lakásbérleti-, illetőleg tulajdonjoga. Az adó mértéke az Ör. 1. számú mellékletében meghatározott övezeti besorolás szerint adótárgyanként, illetve lakásbérleti jogonként az I. számú övezetben 10 000 Ft, a II. számú övezetben 8 000 Ft, a III. számú övezetben 6 000 Ft, a IV. számú övezetben 10 000 Ft. Az Ör. 6. § (4) bekezdése az a), b), c) pontban részletezettek szerint adókedvezményt állapít meg a 70., a 80. életévüket betöltő, valamint a 70. életévét betöltött egyedülálló adózók számára. Az Ör. 6. § (4) bekezdés d) és e) pontja az adó megfizetése alól mentesíti azt az adózót, akinek a lakását a

Nemzeti Eszközkezelő Zrt. (a továbbiakban: NEK) megvásárolta, és a továbbiakban az adózó ennek a lakásnak csupán bérlője a NEK-kel kötött szerződés alapján; valamint azt az adózót, akit ugyanazon adótárgy után építményadó fizetési kötelezettség terhel. Ehhez kapcsolódóan az Ör. 1. § (4) bekezdése rögzíti, hogy az érvényesíteni kívánt adókedvezmény iránti kérelmet a tárgyév január 1-jei állapotnak megfelelően kell benyújtani. A január 31-ig benyújtott kérelmek alapján a kedvezmény egész évre jár, míg a február 1. és június 30. között benyújtott kérelmek alapján a kedvezmény csak a második félévre illeti meg az adózót. A mentességek, kedvezmények csak egy ingatlan esetében vehetőek igénybe. Az adófizetésre kötelezett adóalanyok száma 2033 fő, az adótárgyak száma 2145 darab.

A helyi iparűzési adó mértéke az adóalap 2%-a. Az önkormányzat a Htv. 39/C. § (4) bekezdése alapján az Ör. IV. fejezet 8. § (3) bekezdésében mentességet állapított meg a vállalkozó háziorvos, házi gyermekorvos, alapellátási feladatot ellátó fogorvos, védőnő számára, amennyiben a vállalkozási szintű adóalapja az adóévben a 20 millió forintot nem haladja meg és az 80%-ban a tevékenységükre vonatkozó szerződés alapján az OEP-től származik. A helyi iparűzési adóalanyok száma 2022. évben: 838 fő.

Idegenforgalmi adókötelezettség terheli az Ör. 7. § alapján azt a magánszemélyt, aki az önkormányzat illetékességi területén nem állandó lakosként (beleértve az önkormányzat illetékességi területén tartózkodási hellyel rendelkezőket is) legalább egy vendégéjszakát eltölt. Az adó alapja a megkezdett vendégéjszaka; mértéke: személyenként és megkezdett vendégéjszakánként, az Ör. 4. §-ban meghatározott övezeti besorolás alapján az I.-III. övezetben 400 Ft/fő/megkezdett vendégéjszaka, a IV. övezetben 50 Ft/fő/megkezdett vendégéjszaka. Az adóbeszedésre kötelezettek száma 12 fő.

Az önkormányzati adóhatóság által közölt információk szerint a vizsgált időszakban az adóigazgatási eljárás során 404 darab határozat meghozatalára került sor az alábbi adónemekhez kapcsolódóan:

határozat tárgya	darabszáma
építményadó	14
telekadó	102
magánszemély kommunális adója	227
fizetési könnyítés	39
helyi iparűzési adó	22
összesen	404

Az ASP Adó szakrendszer biztosítja az önkormányzatok hatáskörébe tartozó központi és helyi adók, az adók módjára behajtandó köztartozások, díjak, valamint a pótlékok, bírságok, továbbá a közigazgatási hatósági eljárási illeték nyilvántartását, elszámolását, kezelését. Az önkormányzati adóhatóság tájékoztatása szerint a határozatokat – építményadó, telekadó, magánszemély kommunális adója, helyi iparűzési adóelőleg módosítási kérelmeket, fizetési könnyítés iránti kérelmeket elbíráló döntéseket – az ASP Adó szakrendszerben található iratsablonok alapján készítik el. A bevallás és kérelem rögzítésével nem járó ügyekben hozott határozatokat – így a bevallást elutasító döntéseket a helyi iparűzési adóban, illetve a döntést visszavonó határozatokat - külső programmal készítik, mert ezekben az esetekben az ASP Adó szakrendszer nem hoz létre határozatot.

Az önkormányzati adóhatóság a vizsgált időszakban az adóigazgatási eljárásról szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Air.) 89. § (1) bekezdés a) pontja szerinti adóellenőrzést nem végzett, mulasztási bírságot nem szabott ki.

A határozatok ellen fellebbezés benyújtására a vizsgált időszakban nem került sor.

Az önkormányzati adóhatóság az adóügyi feladatokat Nyíradony Város Polgármesteri Hivatala Szervezeti és Működési Szabályzata szerint a Hatósági és Városüzemeltetési Osztály keretében látja el. A feladatok ellátásáért 3 fő köztisztviselő - 1 osztályvezető és 2 adóügyi ügyintéző - felelős, végzettségük megfelel a közszolgálati tisztviselők képesítési előírásairól szóló 29/2012. (III. 7.) Korm. rendelet adóügyi hatósági feladatköréről szóló pontjában foglalt követelményeknek.

Nyíradony Város Önkormányzata Jegyzőjének a kiadmányozási rendjéről szóló 3/2021. (III. 24.) számú, valamint az ezt felváltó 1/2022. (V. 11.) számú utasítása szerint az adóhatósági ügyekben keletkezett határozatokat az osztályvezető kiadmányozza.

Az önkormányzati adóhatóság tájékoztatása szerint 2022. évben a feladatok ellátását nehezítette a népszámlálásban való közreműködés; a KATA adózási módban bekövetkező jogszabályváltozások miatt megnövekedett ügyfélforgalom és az ügyek számának emelkedése; a szakterületet érintő személyi változások; az ASP Adó Szakrendszer átfogóan megújított 45.0 programverziójának 2022. 12. 12. napján történt bevezetését követő időszakban felmerülő hibák és problémák.

Az ellenőrzés keretében 10 darab ügyirat és az abban található 11 darab határozat vizsgálatára került sor, melyből 3 darab határozat magánszemély kommunális adókötelezettségének megállapításáról, 8 darab határozat pedig egyéb tárgyban – magánszemély kommunális adókötelezettségének megszüntetése (1), telekadó adókötelezettség megszüntetése (1), helyi iparűzési adóbevallás elutasítása (1), fizetési kedvezmény (2), túlfizetés visszafizetése iránti kérelem (3) – került kibocsátásra.

A kormányhivatal a vizsgált ügyiratokban található – a magánszemély kommunális adójára, illetve a telekadóra rendszeresített - adatbejelentés nyomtatványok kapcsán azt állapította meg, hogy nem teljes körűen tartalmazza az adópolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium (Pénzügyminisztérium) honlapján közzétett nyomtatvány adatait, ezért nem felel meg a Htv. 42/I. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt jogszabályi előírásoknak.

A magánszemély kommunális adójára alkalmazott adatbejelentés a II. blokkban (adatbejelentő adószáma, statisztikai számjele), valamint a VI. blokkban tér el a Pénzügyminisztérium honlapján közzétett nyomtatványtól. A telekadó bejelentésére rendszeresített nyomtatvány a II. blokkban (bankszámlaszám, civil szervezet nyilvántartási száma) és az V. blokkban (adókötelezettség változására okot adó körülmény: adóalap változása, egyéb) eltérő adatokat tartalmaz. A Pénzügyminisztérium honlapján található nyomtatvány X. blokkja pedig – mely a Htv.-ben biztosított törvényi adómentesség igénybevételének feltüntetésére szolgál – az adóhatóság által rendszeresített adatbejelentésben nem szerepel. Az Ör. szerinti adókedvezmények igénybevételére az önkormányzati adóhatóság önálló nyomtatványt készített.

Az önkormányzati adóhatóság a Htv. 42/I. § (2) bekezdése értelmében a Pénzügyminisztérium honlapján közzétett adatbejelentés nyomtatványok adattartalmát - az önkormányzati rendeletben szabályozott mentességi, kedvezményi rendelkezések végrehajtása, illetve a fizetendő adó megállapítása érdekében – kiegészítheti, annak adattartalmától egyebekben nem térhet el, szűkebb adattartalmú nyomtatványt nem alkalmazhat. A fentiekre tekintettel a kormányhivatal indokoltnak tartja az alkalmazott nyomtatványok felülvizsgálatát és adattartalmuk Htv. 42/I. § (2) bekezdése szerinti korrekcióját, kiegészítését.

I. A kormányhivatal a vizsgált határozatok anyagi jogi jogszerűsége kapcsán az alábbiakat állapította meg:

Az adóhatóság 2 darab határozat esetében nem az Art. 206. § (1) bekezdése szerint tüntette fel a késedelmi pótlék felszámításának kezdő napját, mert - az esedékesség napját követő nap helyett - az esedékesség napját szerepeltette [I/633-2/2023, I/7644-3/2022].

A vizsgált határozatok az előzőekben felsoroltaktól eltekintve anyagi jogi szempontból jogszerűek voltak, azokban felügyeleti intézkedés megtételére okot adó körülmény nem került feltárásra.

A kormányhivatal által áttekintett ügyiratokban nem fordult elő Air. 73. § (2) bekezdés szerinti egyszerűsített döntés, illetve az Air. 73. § (4) bekezdés alkalmazására sem került sor. Az adóhatóság a határozatait minden esetben külön okiratban szövegezte meg, jegyzőkönyvbe foglalt, vagy az ügyíratra feljegyzett döntés nem volt.

II. Az Air. 73. § (1) bekezdésében foglalt tartalmi elemek tekintetében a kormányhivatal az alábbi megállapításokat teszi.

A kormányhivatal szükségesnek tartja annak kiemelését, hogy a határozat rendelkező részének központi eleme a döntés, amelynek minden eldöntendő kérdésre ki kell terjednie. Az eldöntendő kérdéseket egyrészt a jogszabályok, másrészt az ügyfél kérelme határozza meg. A hatóság rendelkezésének egyértelműnek, követhetőnek, végrehajthatónak kell lennie az adózó számára. A határozat rendelkező részének pontos tájékoztatást kell tartalmaznia az abban megállapított fizetési kötelezettség teljesítésének határnapjáról vagy határidejéről, a mulasztás jogkövetkezményeiről. A

rendelkező résznek az ügyfél (adózó) jogorvoslathoz való joga gyakorlásának elősegítése érdekében az adott ügyre vonatkozóan konkrét tájékoztatást kell tartalmaznia a jogorvoslat lehetőségéről, benyújtásának helyéről és határidejéről, eljárási formájáról, a fellebbezési illeték mértékéről és megfizetésének módjairól.

Mindezek figyelembe vételével a kormányhivatal az alábbi megállapításokat teszi:

- Az önkormányzati adóhatóság 1 darab határozat esetében az adózó kérelmének – az abban túlfizetesként megjelölt és visszautalni kért összeg kapcsán - részben helyt adó döntésében csak arról rendelkezett, hogy mely összeg tekintetében adott helyt a kérelemnek. Arra vonatkozó rendelkezést azonban a döntés nem tartalmazott, hogy az adóhatóság mely összeg tekintetében utasította el a kérelmet [I/3376-2/2022], pedig az Air. 72. § alapján ez alapozta meg a határozati forma alkalmazását is.
- A kormányhivatal 1 darab határozatot azért talált hiányosnak, mert az adózó részletfizetési kérelme kapcsán nem tartalmazta a felszámítandó pótlék mértékére vonatkozó, az Art. 200. § szerinti tájékoztatást.
- Az önkormányzati adóhatóság 3 darab határozat esetében az adó megfizetésének esedékességét a határozat véglegessé válását követő 15 napon belül határozta meg az Art. 62. § alapján, a véglegessé válás kiszámítása kapcsán azonban a döntés nem tartalmazott tájékoztatást. Az adókötelezettség jogszerű teljesítéséhez szükséges tájékoztatást az Air. 6. § alapelveként fogalmazza meg, melybe a kormányhivatal álláspontja szerint a fenti információ rögzítése is beletartozik [I/166-2/2023, I/633-2/2023, I/7644-3/2022].
- Az önkormányzati adóhatóság 2 darab határozat rendelkező részében nem tüntette fel az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28. Korm.) rendelet 20. § (1) bekezdésében foglalt, adó megfizetésének módjára vonatkozó tájékoztatást [I/633-2/2022, I/7905-3/2022].
- A fellebbezési illeték megfizetésének módjára vonatkozó tájékoztatás 2 darab határozat esetében hiányzott [I/7330-4/2022, I/4-2/2023].
- A jogorvoslat igénybevételével kapcsolatban a határozatok egyike sem tartalmazta, hogy a fellebbezéshez csatolni kell az azt alátámasztó bizonyítékot is [Air. 124. § (1) bekezdés], és az új tény, körülmény állítása tekintetében megállapított korlátozást.
- A fellebbezés elektronikus úton történő benyújtása kapcsán 5 darab határozat rendelkező része semmilyen tájékoztatást nem tartalmazott [I/4-2/2023, I/166-2/2023, I/633-2/2023, I/7330-4/2022, I/7905-3/2022].
- Az elektronikus ügyintézés kapcsán adott tájékoztatásból 6 darab határozat esetében nem volt megállapítható, hogy az adózó a fellebbezést elektronikus úton köteles benyújtani, vagy ez számára csak választható [I/7644-3/2022, I/7190-2/2022, I/7141-3/2022, I/3376-2/2022, I/755-2/2022, I/7330-3/2022].

Az érintett határozatokban az alábbi szöveg található: „Az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatás általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.) által elektronikus ügyintézésre kötelezettek a törvényben meghatározott körben kötelesek az elektronikus ügyintézésre.”

„Az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatás általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.) által elektronikus ügyintézésre kötelezettek a törvényben meghatározott körben kötelesek az elektronikus ügyintézésre, de a törvény más személyek részére is lehetőséget biztosít arra”

Az önkormányzati adóhatóságnak az elektronikus ügyintézésre kötelezett adózókat a fellebbezés benyújtása kapcsán kifejezetten és egyértelműen tájékoztatni kell arról, hogy esetükben a fellebbezést elektronikus úton kell benyújtani. Az elektronikus ügyintézésre nem kötelezettek esetében azt kell szerepeltetni, hogy a fellebbezést elektronikus úton is benyújthatják. Az indokolásban az Eüsztv. erre vonatkozó rendelkezéseit [8. § (1) bekezdés, 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont, 9. § (1) bekezdés b) pontja] tartalmilag is ismertetni kell, nem elegendő annak feltüntetése, hogy „Az elektronikus ügyintézésről az Eüsztv. 8. § és 9. §-a alapján rendelkeztem.”

Az indokolás célja a döntés ténybeli és jogi megalapozása, amelynek ténymegállapítást és jogkövetkeztést kell tartalmaznia. Az indokolásból ki kell tűnniük a megállapított tényeknek, az azokhoz tartozó bizonyítékoknak. A határozat csak akkor megalapozott és jogszerű, ha az indokolásban foglalt ténybeli és jogi indokok a határozat rendelkező része szerinti hatósági döntést kellően alátámasztják. A hatóságnak, ha döntését mérlegelési, méltányossági jogkörben hozta, akkor

az indokolásban be kell mutatnia a mérlegelés, illetve a méltányossági jogkör gyakorlása során szerepet játszó szempontokat és tényeket.

Mindezekre tekintettel a kormányhivatal az alábbi megállapításokat teszi:

- Az I/4-2/2023 számú határozatban az adóhatóság elutasította az adós méltányossági kérelmét, az indokolásból azonban nem állapíthatóak meg az ezt megalapozó konkrét tények, körülmények és szempontok. Nem állapítható meg, hogy mit adott elő az adós a kérelmében a fizetési nehézség körülményei kapcsán, és a csatolt mellékletben, és mit állapított meg e körben az adóhatóság, milyen bizonyítékok alapján, amelyből a kérelem megalapozatlanságára vonatkozó következtetést levonta.
- Az I/905-3/2022 számú határozatban az adóhatóság az adózó adótartozásának egy részét méltányosságból elengedte, egy részére pedig részletfizetést engedélyezett. A határozat indokolásában az adóhatóság nem tüntette fel azokat a konkrét tényeket, körülményeket és bizonyítékokat, amelyekre a rendelkező rész szerinti döntését alapozta.
- Az I/633-2/2023 számú határozat indokolásában nem szerepel a tényállás kapcsán, hogy az adózó milyen tényre, körülményre alapozta a magánszemély kommunális adókedvezmény iránti kérelmét (80. életév betöltése). A határozat indokolásából nem állapítható meg, hogy az adóhatóság az Ör. pontosan melyik jogszabályhelyére alapozta a rendelkező rész szerinti döntését. Az indokolásban az Ör. 6. § (4) bekezdése nem került megjelölésre az a)-e) pontban felsorolt rendelkezések ismertetése előtt. Az adóhatóság jogkövetkeztetése pedig csak annyit tartalmaz, hogy „az adózót az Ör. 6. §-a szerinti kedvezmény/mentesség illeti meg.” Ugyanez állapítható meg az I/7644-3/2022 számú határozat indokolása kapcsán, amelyből szintén nem derül ki, hogy milyen tény alapján (70. életév betöltése) és az Ör. pontosan mely jogszabályi rendelkezésére alapította az adóhatóság a rendelkező rész szerinti döntését.
- Az I/166-2/2023 számú határozat indokolásában nem tartalmazza azokat a tényeket, adatokat, amelyek alapján az adóhatóság az adózót a rendelkező rész szerinti időponttól és összegben magánszemély kommunális adójának megfizetésére kötelezte. Nem szerepel az adókötelezettség keletkezésére okot adó körülmény, annak időpontja (tulajdonjog megszerzésének ideje); az adótárgy övezeti besorolása, holott az adó összegét az adótárgy övezeti besorolása határozza meg. [Az adótárgy a Rózsa Ferenc utcán található, amely az Ör. 4. § és 1. számú melléklet szerint a II. övezetbe tartozik. Az adó az Ör. 6. § (2) bekezdés b) pontja szerint a II. övezetben 8 000 Ft/adótárgy/év.]
- A megállapított tényállás alapját képező bizonyítékok körében az adóhatóság 1 darab határozatban az épületre kiadott jogerős használatbavételi engedély tartalmára is hivatkozott, mely az iratanyagban nem volt fellelhető. Az ügyiratban szereplő adásvételi szerződés azonban nem került bizonyítékként megnevezésre [I/166-2/2023].
- Az adóhatóság 8 darab határozatban az indokolásban szövegszerűen ismertetett jogszabályi rendelkezések előtt nem tüntette fel a pontos jogszabályhelyet, azokat a – tételesen nem idézett jogszabályhelyekkel együtt – sorolta fel [I/7190-2/2022, I/7141-3/2022, I/3376-2/2022, I/633-2/2022, I/7644-3/2022, I/7905-2/2022, I/166-2/2023]. Az indokolásban a jogi indokolás körében azok a jogszabályi rendelkezések kerülnek tételesen ismertetésre, amelyek az ügy érdemében hozott döntés szempontjából jelentőséggel bírnak (adóalany, adótárgy, adó mértéke, adó alapja, adókedvezmény mértéke), amelyeket az ügyben feltárt tényállással egybevetve az adóhatóság az érdemi döntését meghozta. A fentiekre tekintettel az indokolásban szövegszerűen idézett jogszabályi rendelkezések előtt a vonatkozó jogszabályhely pontos megjelölése is szükséges, hogy a határozat címzettje (adózó) számára az indokolásból egyértelműen levezethető legyen a rendelkező rész szerinti döntés ténybeli és jogi megalapozottsága. Különösen fontos az Ör. adómértékre, adó összegre vonatkozó rendelkezéseinek pontos és egyértelmű megjelölése, figyelemmel arra, hogy az Ör. az adó mértékét több tényező együttes figyelembe vétele alapján határozza meg, amelyek alapján az adóhatóságnak az adókötelezettség összegét az adózó számára logikusan kell levezetnie.
- Az adóhatóság 1 darab határozat esetében az indokolásban az adózás rendjéről szóló – 2018. január 1. napjától hatálytalan – 2003. évi XCII. törvény 133. §-át tüntette fel a fizetési könnyítés esetén felszámítandó pótléokra vonatkozó rendelkezések kapcsán a hatályos Art. 200. § helyett [I/7905-3/2022].
- Az adóhatóság hatáskörét megalapozó jogszabályhelyek kapcsán a határozatok egyikében sem szerepelt az Air. 22. § b) pontja, az illetékesség tekintetében pedig a Htv. 2020. június 18. napjától hatályos 9. § (1) bekezdése helyett a 9. § került feltüntetésre.

- Az adóhatóság 1 darab határozat esetében helytelenül [1990. évi CLI.] tüntette fel a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényt – amelyre a későbbiekben – Htv. megjelöléssel hivatkozott [I/7330-4/2022].

Összegzés:

A kormányhivatal 10 db ügyirat alapján összesen 11 db határozatot tekintett át, amelyből 3 db magánszemély kommunális adókötelezettségének megállapításáról került kibocsátásra, 8 darab egyéb kategóriába tartozott: magánszemély kommunális adókötelezettségének megszüntetése (1), telekadó adókötelezettség megszüntetése (1), helyi iparüzési adóbevallás elutasítása (1), fizetési kedvezmény (2), túlfizetés visszafizetése iránti kérelem (3).

A kormányhivatal az ellenőrzés során a határozatokat anyagi jogi szempontból összességében jogszerűnek, megfelelőnek találta, 2 darab határozat esetében tett megállapítást a késedelmi pótlék felszámításának az Art. 206. § (1) bekezdésétől eltérően megjelölt kezdőnapja miatt.

Az Air. 73. § (1) bekezdésében foglalt tartalmi elemek szempontjából a kormányhivatal azt állapította meg, hogy az adóhatóság nagy figyelmet fordít arra, hogy döntései e tekintetben is megfeleljenek a jogszabályban foglaltaknak.

A kormányhivatal a céllenőrzés során 2 darab határozatban a kérelem tárgyában hozott döntés tartalmi teljessége, szövegszerű megfogalmazása kapcsán tett megállapítást, 2 darab határozatban az abban megállapított fizetési kötelezettség, további 2 darab határozatban pedig a fellebbezési illeték megfizetésének módjára vonatkozó tájékoztatás hiányát állapította meg. Az adóhatóság által megállapított tényállás és a bizonyítékok ismertetése 5 darab határozat indokolásában volt hiányos. A kormányhivatal az adóhatóság hatáskörét és illetékességét megállapító jogszabályhelyek pontos és hatályos feltüntetése, valamint a jogorvoslat igénybevételével kapcsolatos tájékoztatás tartalma kapcsán minden határozat vonatkozásában tett megállapítást.

Javaslat:

- Az adóhatóság által a helyi adók körében az adatbejelentések adattartalmát felül kell vizsgálni, a szükséges módosításokat, korrekciókat el kell végezni annak érdekében, hogy megfeleljenek a Htv. 42/I. § (2) bekezdésében foglaltaknak.
- A döntésnek a kérelem és a jogszabályi rendelkezések által meghatározott valamennyi eleme tekintetében egyértelmű rendelkezést kell tartalmazni.
- Amennyiben az adó megfizetésének esedékessége a határozat véglegessé válását követő 15 napban kerül megállapításra, a véglegessé válás kiszámolásáról szóló tájékoztatást is indokolt feltüntetni a határozatban.
- A határozatok rendelkező részének a késedelem esetén fizetendő késedelmi pótlék felszámításának kezdő időpontját a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően kell tartalmaznia a teljesítéséhez szükséges számlaszámmal együtt.
- Az adózót minden esetben tájékoztatni kell a határozatban megállapított pénzfizetési kötelezettség teljesítésének, a fellebbezési illeték megfizetésének módjáról.
- A kormányhivatal az adóhatóság által hozott valamennyi határozat esetében megfontolásra javasolja a fellebbezés kapcsán adott tájékoztatásban – az Air. 124. § (1) bekezdése alapján – annak kiemelését, hogy a fellebbezéshez csatolni kell az azt alátámasztó bizonyítékokat is, valamint az Air. 124. § (3) bekezdésének az új tény állítását, illetve az új bizonyítékokra történő hivatkozást kizáró rendelkezéseinek ismertetését.
- A határozatok indokolásában a tételeken ismertetett jogszabályi rendelkezések előtt pontosan fel kell tüntetni a jogszabályhelyet, az adótényállás valamennyi elemét (adó tárgy Htv. szerinti megnevezése, adóalany és adóalanyiségének aránya, adó mértéke), illetve az adóhatóság által megállapított tényállást, annak bizonyítékait.
- Az adókötelezettség megállapításáról hozott határozatok indokolásában az Ör. konkrét ügyben releváns valamennyi jogszabályhelyét és tételes jogi rendelkezését pontosan fel kell tüntetni, így az ingatlan övezeti besorolását, az arra vonatkozó pontos adómértéket, az adóalany életkorát, az arra tekintettel az Ör. 6. § (4) bekezdésében érvényesített adókedvezményeket is.
- Az adóhatóságnak az általa a konkrét ügyben megállapított és ismertetett tényállás (adó tényállás) alapján le kell vezetnie a rendelkező részben megállapított adófizetési kötelezettség összegét, illetve az ügyben hozott döntés ténybeli és jogi indokait.
- A kormányhivatal az adóhatóság által hozott valamennyi határozat esetében megfontolásra javasolja a fellebbezés kapcsán adott tájékoztatásban – az Air. 124. § (1) bekezdése alapján

– annak kiemelését, hogy a fellebbezéshez csatolni kell az azt alátámasztó bizonyítékokat is, valamint az Air. 124. § (3) bekezdésének az új tény állítását, illetve új bizonyítékokra történő hivatkozást kizáró rendelkezéseinek ismertetését.

- A kormányhivatal a jogorvoslati tájékoztatás pontosítását tartja szükségesnek, annak érdekében, hogy abból egyértelműen kiderüljön, hogy az adózó elektronikus kapcsolattartásra kötelezett-e és emiatt a fellebbezését kizárólag elektronikus úton terjesztheti-e elő. Az indokolásban ehhez kapcsolódóan rögzíteni kell, hogy Eüsztv. 1. § 23. pontja, valamint 9. § (1) bekezdésének a) pont aa) alpontja és b) pontja, továbbá az Air. 36. §-a alapján mely adóalanyok kötelesek elektronikus úton kapcsolatot tartani az önkormányzati adóhatósággal.
- Az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett adózót pedig arról kell tájékoztatni – az Eüsztv. erre vonatkozó jogszabályhelyének az indokolásban történő ismertetése mellett -, hogy számára az elektronikus út igénybevétele nem kötelező, de élhet annak lehetőségével.
- A jövőben az önkormányzati adóhatóság hatáskörét és illetékességét megalapozó jogszabályhelyek körében a helyi adók tekintetében hozott határozatok esetében a Htv. 9. § helyett a 2020. június 18-tól hatályos 9. § (1) bekezdését kell feltüntetni.

Debrecen, időbélyegző szerint.

Dr. Virágos Ildikó
főosztályvezető